

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/70/2003

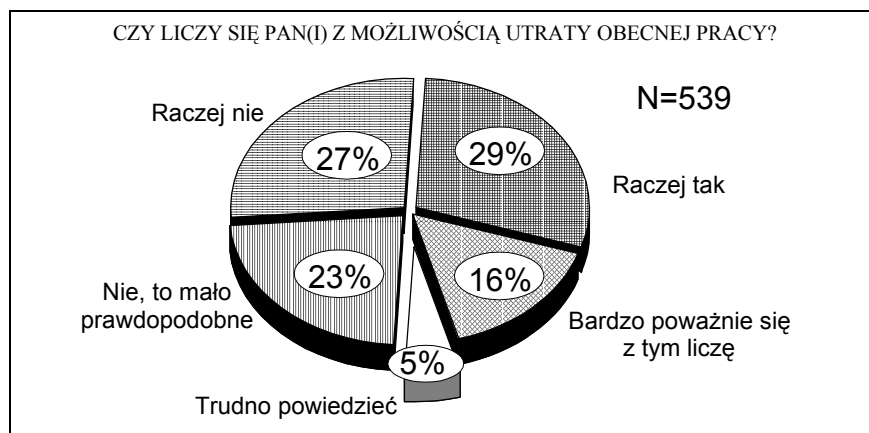
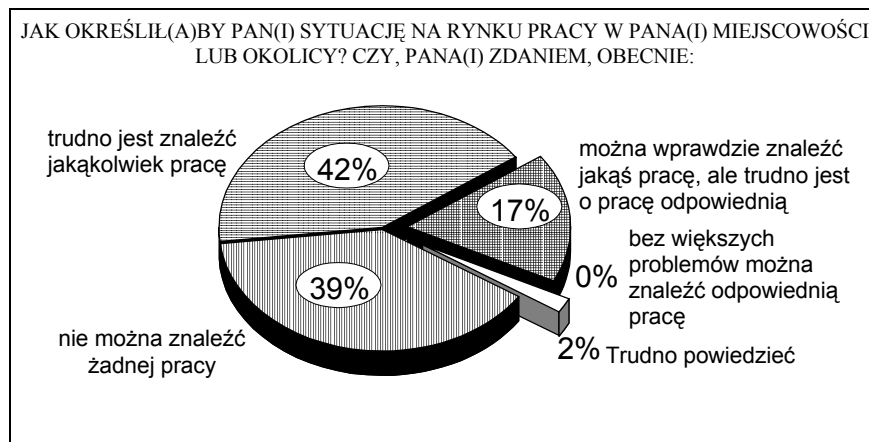
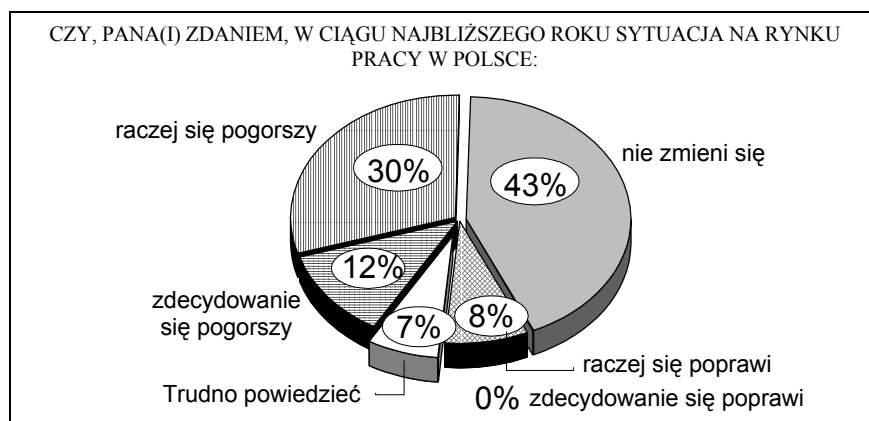
SYTUACJA NA RYNKU PRACY I ZAGROŻENIE BEZROBOCIEM

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Bardzo krytyczne opinie o sytuacji na krajowym rynku pracy utrzymały się także w kwietniu (96% ocen negatywnych). Równie silny jak w marcu jest też pesymizm w przewidywaniu jej rozwoju w najbliższym roku (85%). Tak jak przed miesiącem badani uważają, że w ich miejscowości lub okolicy trudno jest o jakąkolwiek pracę (42%) lub że w ogóle jej nie ma (39%). Prawie połowa pracujących (45%) obawia się utraty zatrudnienia.

Od dłuższego czasu nasze comiesięczne badania opinii społecznej przynoszą bardzo negatywne oceny oraz pesymistyczne przewidywania dotyczące sytuacji na krajowym rynku pracy, a także krytyczne opinie o lokalnych rynkach pracy. Nie zmienia się też silne poczucie zagrożenia utratą pracy u tych, którzy mają zatrudnienie.

OCENY I PRZEWIDYWANIA SYTUACJI NA KRAJOWYM RYNKU PRACY

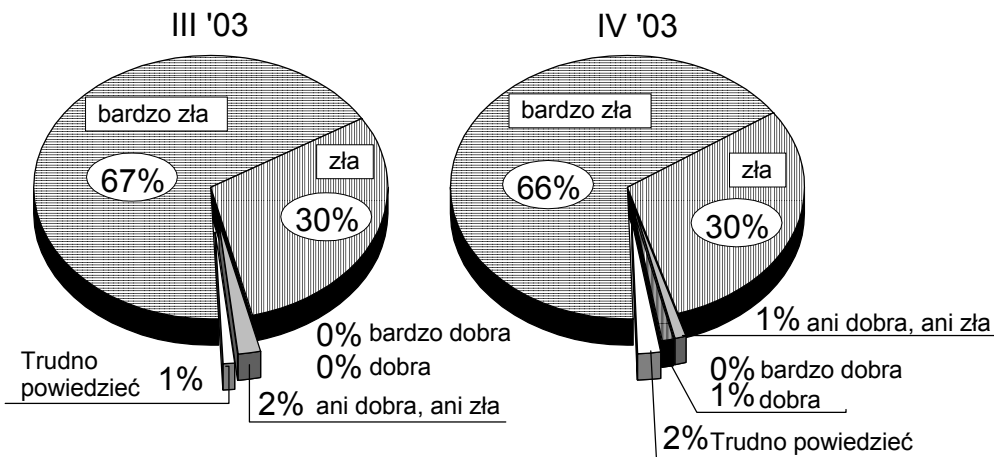
Od października 2001 roku, kiedy to rozpoczęliśmy comiesięczny pomiar społecznych ocen sytuacji na rynku pracy w Polsce, w odpowiedziach ankietowanych niezmiennie dominuje bardzo silny krytycyzm (zob. Aneks I).

W kwietniu¹ sytuacja na rynku pracy w Polsce oceniana jest równie krytycznie jak przed miesiącem - dwie trzecie badanych (66%) uznaje ją za bardzo złą, a niemal jedna trzecia (30%) - za złą. Zupełnie sporadyczne są opinie, że sytuacja ta jest przeciętna (1%) lub dobra (1%). Polacy są w tej sprawie jednomyślni (zob. Aneks II) - szczególny krytycyzm wykazują zarówno przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, czyli grupy o najwyższej pozycji społeczno-zawodowej (77% ocenia sytuację na krajowym rynku pracy jako bardzo złą), jak i badani najbardziej upośledzeni społecznie - bezrobotni (odpowiednio: 73%) i renciści (odpowiednio: 71%).

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (155) przeprowadzono w dniach 4-7 kwietnia 2003 roku na liczącej 1229 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

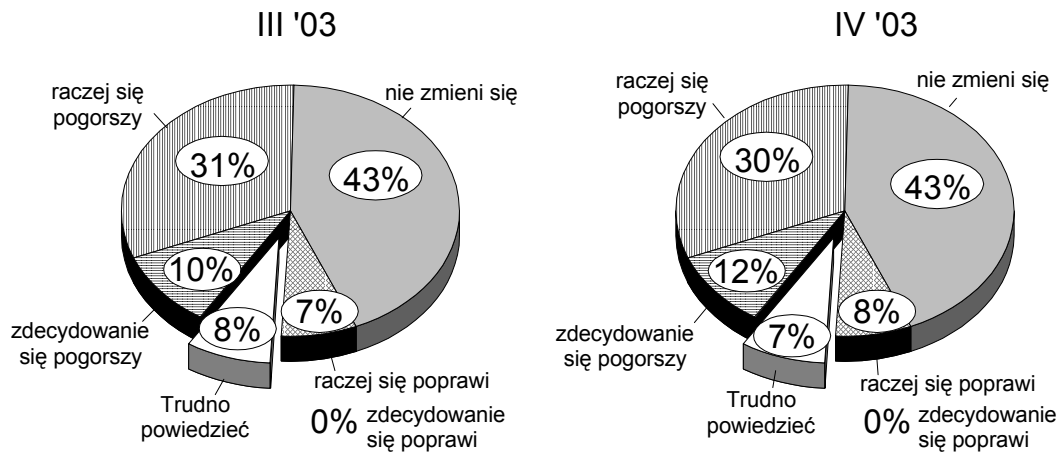
RYS. 1. JAK PAN(I) OGÓLNIEN OCENIA OBECNĄ SYTUACJĘ NA RYNKU PRACY W POLSCE?
CZY JEST ONA:

Prawie od półtora roku zdecydowanie przeważa też pesymizm w przewidywaniach dotyczących możliwości poprawy sytuacji na krajowym rynku pracy w ciągu najbliższego roku (zob. Aneks I).

W kwietniu utrzymują się pesymistyczne przewidywania dotyczące zmian sytuacji na krajowym rynku pracy w najbliższym roku. Zaledwie 8% ankietowanych spodziewa się w tym czasie jakiejś poprawy, zdecydowana większość natomiast (85%) to pesymiści, którzy twierdzą, że sytuacja ta będzie tak zła jak dotychczas (43%) lub wręcz ulegnie pogorszeniu (42%). Należy jednak zwrócić uwagę na symptomy nasilania się skrajnego pesymizmu - w ostatnich czterech miesiącach odnotowujemy systematyczny wzrost odsetka badanych, którzy sądzą, że sytuacja na krajowym rynku pracy zdecydowanie się pogorszy (wzrost z 8% w styczniu do 12% w kwietniu).

RYS. 2. CZY, PANA(I) ZDANIEM, W CIĄGU NAJBLIŻSZEGO ROKU SYTUACJA NA RYNKU PRACY W POLSCE:

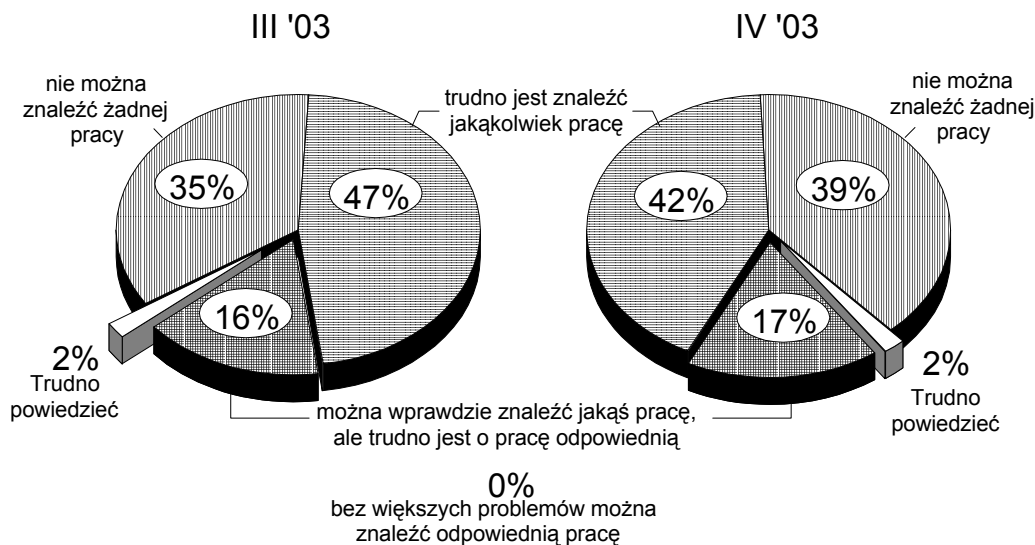
Prognozy te są słabo zróżnicowane społecznie - we wszystkich porównywanych grupach zdecydowaną większość stanowią osoby nieliczące na żadne zmiany lub wręcz przewidujące pogorszenie i tak już trudnej sytuacji.

OCENY SYTUACJI NA LOKALNYCH RYNKACH PRACY

Niemal od półtora roku, kiedy rozpoczęliśmy monitorowanie opinii o sytuacji na lokalnych rynkach pracy, niezmiennie dominują krytyczne jej oceny - w kwietniu są one nieco bardziej skrajne niż przed miesiącem.

Już niemal dwie piąte badanych (39%), a więc o 4 punkty więcej niż w marcu, twierdzi, że w ich miejscu zamieszkania lub okolicy nie można znaleźć żadnej pracy, a ponad dwie piąte (42%) - o 5 punktów mniej niż w marcu - uważa, że trudno tam o jakąkolwiek pracę. Jedyne co szósty ankietowany (17%) wyraża opinię, że można wprawdzie znaleźć jakieś zatrudnienie, ale trudno jest o pracę odpowiednią. Żaden respondent nie sądzi natomiast, że na lokalnym rynku odpowiednia praca jest dostępna bez większych problemów.

RYS. 3. JAK OKREŚLIŁ(A)BY PAN(I) SYTUACJĘ NA RYNKU PRACY W PANA(I) MIEJSCOWOŚCI LUB OKOLICY? CZY, PANA(I) ZDANIEM, OBECNIE:

Opinie o krajowym rynku pracy są niemal jednomyślne, natomiast oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy są silnie zróżnicowane społecznie, co można tłumaczyć tym, że w większym stopniu są one oparte na własnych doświadczeniach badanych i obserwacji otaczającej rzeczywistości. Opinie te zależą przede wszystkim od wielkości miejsca zamieszkania respondentów, a także od ich położenia społecznego (zob. Aneks II).

Zdecydowanie najlepiej oceniana jest sytuacja w środowisku wielkomiejskim. Ponad dwie piąte mieszkańców największych miast (44%) uważa, że można tam znaleźć jakieś zatrudnienie, choć trudno jest o pracę odpowiednią, i tylko niespełna jedna szósta (16% - jednak o 9 punktów więcej niż w marcu) jest zdania, że w środowisku wielkomiejskim nie ma żadnej pracy. Im mniejsza miejscowość, tym częstsze przekonanie o całkowitym braku zatrudnienia. Zdecydowanie najgorzej lokalny rynek pracy oceniają mieszkańcy wsi i małych miast (liczących do 20 tys. ludności) - co drugi z nich uważa, że w ich miejscu zamieszkania lub okolicy nie ma żadnej pracy.

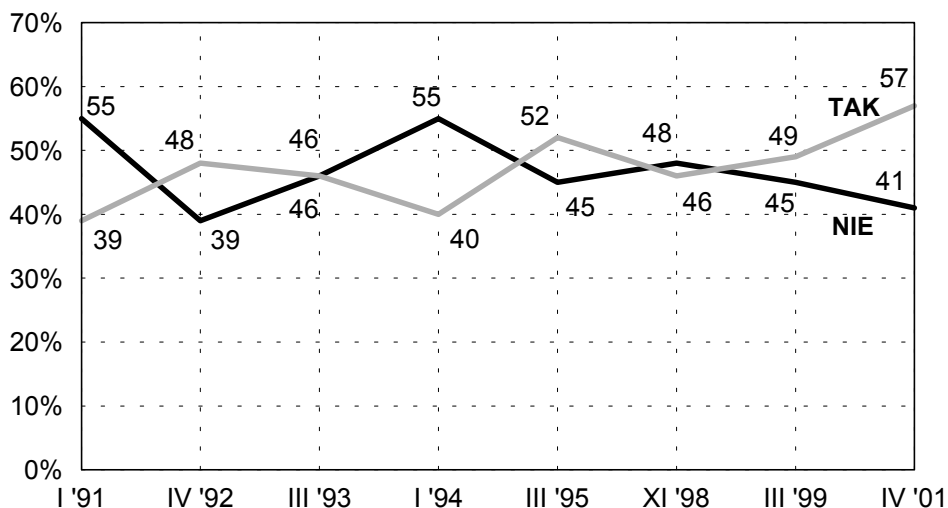
Opinie o lokalnym rynku pracy są silnie związane także z położeniem społeczno-ekonomicznym respondentów. Im są lepiej wykształceni, mają wyższe dochody na osobę w rodzinie i lepsze warunki materialne gospodarstwa domowego, tym mniej krytycznie oceniają lokalny rynek pracy, natomiast tym częściej twierdzą, że w ich miejscowości lub jej okolicy można znaleźć jakieś zatrudnienie, choć nie zawsze odpowiednie. Wraz z wykształceniem badanych rośnie jednak także odsetek przekonanych, że w ich miejscowości lub okolicy trudno o jakąkolwiek pracę. Z drugiej strony wyraźnie też widać, że im ankietowani są starsi, mniej wykształceni i mają gorszą pozycję zawodową i ekonomiczną, tym częściej twierdzą, że na lokalnym rynku nie ma żadnej pracy. Tak skrajną opinię najczęściej wyrażają bezrobotni (61%), renciści (57%), badani mający podstawowe wykształcenie (56%), najniższe dochody na osobę w rodzinie (54%), żyjący w złych warunkach materialnych (52%), emeryci (51%).

POCZUCIE ZAGROŻENIA UTRATĄ PRACY

Bardzo krytycznym opiniom o rynku pracy i pesymistycznym przewidywaniom towarzyszy znaczne poczucie zagrożenia utratą zatrudnienia, notowane u osób aktywnych zawodowo. W latach 1991 - 2001 poziom obaw w tej dziedzinie badaliśmy na ogół raz w roku. W latach 1992 - 1994 poczucie zagrożenia utratą pracy stopniowo malało. W roku 1995 nastąpił wzrost obaw, po czym w kolejnych latach obserwowaliśmy spadek poczucia zagrożenia, chociaż poziom obaw nadal był wysoki, zbliżony do odnotowanego w pierwszych latach przemian (1992-1993), kiedy to bezrobocie było w Polsce zjawiskiem całkowicie nowym. W kwietniu 2001 roku poziom zagrożenia okazał się wyjątkowo wysoki. Wtedy też rozpoczęliśmy monitorowanie go w comiesięcznych sondażach. W następnym półroczu (od kwietnia do października 2001) notowaliśmy stopniowy spadek zagrożenia, jednak w listopadzie 2001 roku nastąpił ponowny wzrost, po czym w kolejnych miesiącach obserwowaliśmy okresowe wahania.

CBOS

RYS. 4. CZY LICZY SIĘ PAN(I) Z MOŻLIWOŚCIĄ UTRATY OBECNEJ PRACY (NP. ZWOLNIENIA, BANKRUCTWA, UPADKU, LIKWIDACJI ZAKŁADU, GOSPODARSTWA ITP.)?*
I 1991 - IV 2001

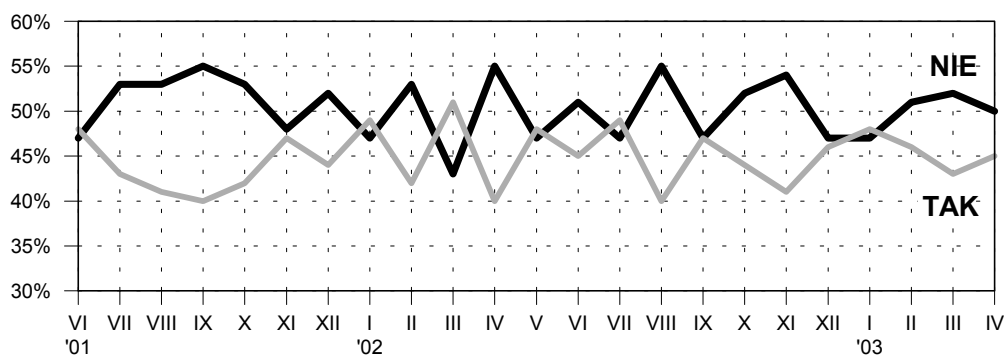

* Zsumowano odsetki odpowiedzi: „bardzo poważnie się z tym liczę” i „raczej się z tym liczę” (TAK) oraz „nie, to mało prawdopodobne” i „raczej nie” (NIE). Pominięto „trudno powiedzieć”

Uwaga: Pytanie zadawano respondentom mającym pracę, łącznie z rolnikami i osobami pomagającymi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, oraz pracującym na własny rachunek poza rolnictwem

CBOS

RYS. 5. CZY LICZY SIĘ PAN(I) Z MOŻLIWOŚCIĄ UTRATY OBECNEJ PRACY (NP. ZWOLNIENIA, BANKRUCTWA, UPADKU, LIKWIDACJI ZAKŁADU, GOSPODARSTWA ITP.)?*
VI 2001 - IV 2003

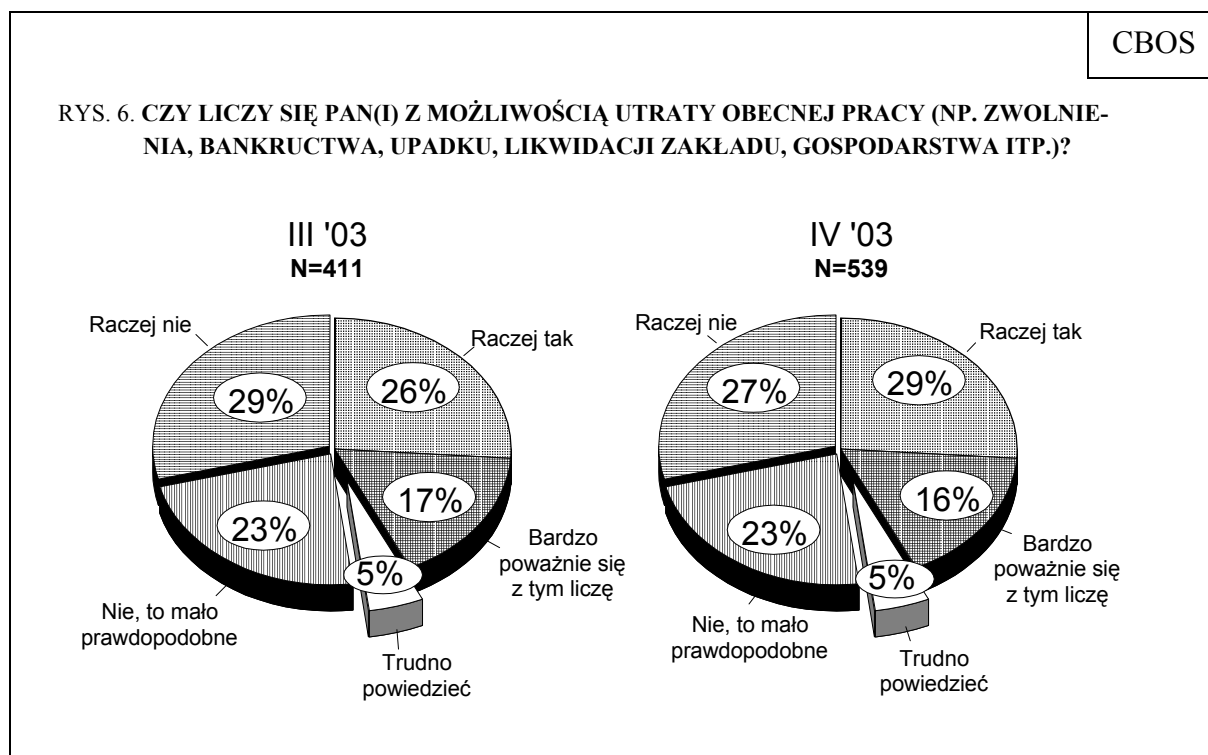

Pominięto „trudno powiedzieć”

Od marca nie zmieniło się poczucie zagrożenia utratą pracy - z deklaracji osób aktywnych zawodowo wynika, że obecnie połowa z nich (50%) ma poczucie pewności zatrudnienia, choć trzeba podkreślić, że niespełna jedna czwarta (23%) wyraża tę opinię w sposób zdecydowany, a nieco więcej (27%) - z pewnym wahaniem. Natomiast prawie

połowa pracujących (45%) przyznaje, że liczy się obecnie z możliwością utraty zatrudnienia, w tym jedna szósta (16%) uznaje to zagrożenie za bardzo poważne.

O skali zagrożenia i jego zróżnicowaniu świadczy fakt, że obecnie z możliwością utraty pracy liczy się trzy piąte robotników niewykwalifikowanych (60%) i niemal tyle samo robotników wykwalifikowanych (57%), a także co drugi pracownik fizyczno-umysłowy (50%), niewiele mniej pracowników umysłowych niższego szczebla (46%), dwie piąte pracujących na własny rachunek poza rolnictwem (42%) i tylko jedna czwarta przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji (24%). Można byłoby więc uznać, że im niższa pozycja zawodowa badanych, tym częstsze poczucie zagrożenia utratą pracy. Z prawidłowości tej wyłamują się jednak rolnicy, którzy w większości deklarują poczucie bezpieczeństwa w tej dziedzinie. Jest ono w pewnym stopniu związane także z wiekiem - w grupie badanych w wieku od 18 do 54 lat wyraźnie widać, że im są starsi, tym częściej mają poczucie pewności pracy.

Z kwietniowego sondażu wynika, że utrzymuje się zdecydowanie negatywna ocena sytuacji na krajowym rynku pracy oraz silny pesymizm w przewidywaniu jej rozwoju w najbliższym roku. Przede wszystkim jednak dominują bardzo krytyczne opinie o sytuacji na lokalnych rynkach pracy - niemal dwie piąte badanych twierdzi, że w miejscu ich zamieszkania lub okolicy nie można znaleźć żadnej pracy, a ponad dwie piąte uważa, że trudno tam o jakąkolwiek pracę. Diagnozom tym towarzyszy poczucie zagrożenia utratą zatrudnienia, odnotowane u niemal połowy pracujących.

Opracowała
Bogna WCIÓRKA

ANEKS I

Tabela 1

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację na rynku pracy w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań															
	X		XI		XII		I		II		III		IV		V	
	2001						2002									
	w procentach															
- bardzo dobra	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
- dobra	0		1		1		1		0		0		1		0	
- ani dobra, ani zła	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2	1	1	3	3	2	2
- zła	31	94	31	93	30	95	29	97	26	96	22	97	25	95	28	96
- bardzo zła	63		62		65		68		70		75		70		68	
Trudno powiedzieć	2	2	3	3	2	2	2	1	2	2	2	2	1	1	2	2

Tabela 1 (cd.)

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację na rynku pracy w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	VI		VII		VIII		IX		X		XI		XII	
	2002													
	w procentach													
- bardzo dobra	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0
- dobra	0		0		1		0		1		1		0	
- ani dobra, ani zła	3	3	2	2	2	2	3	3	4	4	3	3	2	2
- zła	28	95	29	97	28	96	32	95	30	93	33	95	34	96
- bardzo zła	67		68		68		63		63		62		62	
Trudno powiedzieć	2	2	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2

Tabela 1 (cd.)

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację na rynku pracy w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań							
	I		II		III		IV	
	2003							
	w procentach							
- bardzo dobra	0	1	0	0	0	0	0	1
- dobra	1		0		0		1	
- ani dobra, ani zła	3	3	3	3	2	2	1	1
- zła	32	95	35	96	30	97	30	96
- bardzo zła	63		61		67		66	
Trudno powiedzieć	1	1	1	1	1	1	2	2

Tabela 2

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja na rynku pracy w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań															
	X		XI		XII		I		II		III		IV		V	
	2001						2002									
	w procentach															
- zdecydowanie się poprawi	0	15	0	11	0	6	0	8	0	10	0	6	0	8	0	7
- raczej się poprawi	15		11		6		8		10		6		8		7	
- nie zmieni się	49	49	44	44	39	39	41	41	41	41	35	35	37	37	43	43
- raczej się pogorszy	21	27	26	35	35	47	30	45	32	42	39	52	35	48	34	45
- zdecydowanie się pogorszy	6		9		12		15		10		13		13		11	
Trudno powiedzieć	9		10	10	8	8	7	7	7	7	7	7	7	7	5	5

Tabela 2 (cd.)

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja na rynku pracy w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	VI		VII		VIII		IX		X		XI		XII	
	2002													
	w procentach													
- zdecydowanie się poprawi	0	8	0	9	0	10	0	10	0	10	0	11	0	8
- raczej się poprawi	8		9		10		10		10		11		8	
- nie zmieni się	40	40	42	42	42	42	47	47	47	47	44	44	46	46
- raczej się pogorszy	33	46	33	43	31	40	27	35	26	36	28	37	30	41
- zdecydowanie się pogorszy	13		10		9		8		10		9		11	
Trudno powiedzieć	6	6	7	7	8	8	8	8	7	7	8	8	5	5

Tabela 2 (cd.)

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja na rynku pracy w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań							
	I		II		III		IV	
	2003							
	w procentach							
- zdecydowanie się poprawi	1	11	0	8	0	7	0	8
- raczej się poprawi	10		8		7		8	
- nie zmieni się	45	45	47	47	43	43	43	43
- raczej się pogorszy	27	35	29	38	31	41	30	42
- zdecydowanie się pogorszy	8		9		10		12	
Trudno powiedzieć	9	9	7	7	8	8	7	7

Tabela 3

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań							
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2001			2002				
	w procentach							
- bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	1	1	0	1	0	0	1	0
- można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	17	14	14	14	13	12	15	14
- trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	40	45	46	38	40	41	43	44
- nie można znaleźć żadnej pracy	40	39	39	46	45	46	39	40
Trudno powiedzieć	2	1	1	1	1	2	2	2

Tabela 3 (cd.)

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	2002						
	w procentach						
- bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	0	0	0	0	0	0	1
- można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	16	16	15	16	16	16	20
- trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	39	43	40	44	43	44	44
- nie można znaleźć żadnej pracy	42	40	43	37	39	38	34
Trudno powiedzieć	3	1	2	2	2	2	2

Tabela 3 (cd.)

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań			
	I	II	III	IV
	2003			
	w procentach			
- bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	0	0	0	0
- można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	13	14	16	17
- trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	43	45	47	42
- nie można znaleźć żadnej pracy	41	39	35	39
Trudno powiedzieć	2	1	2	2

Tabela 4

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (np. zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób aktywnych zawodowo* według terminów badań																												
	IV		V		VI		VII		VIII		IX		X		XI		XII												
	2001																												
	N=503		N=501		N=486		N=482		N=465		N=567		N=473		N=451		N=464												
															w procentach														
Bardzo poważnie się z tym liczę	20	57	18	47	20	48	21	43	19	41	12	40	12	42	16	47	14	44											
Raczej tak	37		29		28		22		22		28		30		31		30												
Raczej nie	22	41	25	48	23	47	26	53	28	53	30	55	29	53	25	48	27	52											
Nie, to mało prawdopodobne	19		23		24		27		25		25		24		23		25												
Trudno powiedzieć	2	2	5	5	5	5	4	4	6	6	4	4	5	5	5	5	4	4											

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

Tabela 4 (cd.)

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (np. zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób aktywnych zawodowo* według terminów badań																												
	I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		IX												
	2002																												
	N=414		N=435		N=435		N=460		N=478		N=489		N=471		N=447		N=542												
															w procentach														
Bardzo poważnie się z tym liczę	18	49	17	42	17	51	15	40	17	48	18	45	15	49	16	40	17	47											
Raczej tak	31		25		34		25		31		27		34		24		30												
Raczej nie	28	47	25	53	21	43	25	55	24	47	25	51	25	47	28	55	22	47											
Nie, to mało prawdopodobne	19		28		22		30		23		26		22		27		25												
Trudno powiedzieć	4	4	5	5	7	7	5	5	5	5	4	4	4	4	5	5	7	7											

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

Tabela 4 (cd.)

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (np. zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób aktywnych zawodowo* według terminów badań																												
	X		XI		XII		I		II		III		IV																
	2002						2003																						
	N=554		N=474		N=442		N=484		N=461		N=411		N=539																
															w procentach														
Bardzo poważnie się z tym liczę	17	44	9	41	20	46	13	48	16	46	17	43	16	45															
Raczej tak	27		32		26		35		30		26		29																
Raczej nie	30	52	30	54	23	47	25	47	26	51	29	52	27	50															
Nie, to mało prawdopodobne	22		24		24		22		25		23		23																
Trudno powiedzieć	3	3	5	5	7	7	5	5	3	3	5	5	5	5															

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

A N E K S II

Tabela 1. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację na rynku pracy w Polsce? Czy jest ona: (%)

	bardzo dobra	dobra	ani dobra, ani zła	zła	bardzo zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	0	1	1	30	66	2	1229
Płeć							
Mężczyźni	0	1	1	30	66	1	587
Kobiety	0	1	2	30	65	3	642
Wiek							
18-24 lat	0	4	3	28	60	4	190
25-34	0	0	1	34	64	1	222
35-44	0	1	1	30	66	1	211
45-54	0	1	0	30	67	1	273
55-64	0	0	2	24	73	1	143
65 lat i więcej	0	0	1	30	64	5	191
Miejsce zamieszkania							
Wieś	0	1	0	28	68	2	447
Miasto do 20 tys.	0	0	2	26	69	3	148
20-100 tys.	0	1	2	34	60	3	236
101-500 tys.	0	0	3	27	69	1	240
501 tys. i więcej mieszk.	0	2	2	35	60	0	159
Wykształcenie							
Podstawowe	0	0	2	29	62	6	324
Zasadnicze zawodowe	0	1	1	30	67	1	318
Średnie	0	2	2	30	67	0	462
Wyższe	0	0	1	33	65	1	124
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	0	1	1	21	77	0	72
Prac. umysł. niż. szczebla	0	0	1	37	60	1	116
Pracownicy fiz.- umysł.	0	1	0	43	55	2	92
Robotnicy wykwalifikowani	0	0	0	31	69	0	108
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	3	31	65	2	46
Rolnicy	0	0	0	27	70	3	53
Pracujący na własny rach.	0	7	4	34	55	0	50
Bierni zawodowo							
Renciści	0	2	1	23	71	3	113
Emeryci	0	0	2	28	66	4	233
Uczniowie i studenci	0	3	5	34	55	4	118
Bezrobotni	0	0	1	25	73	1	162
Gospodynie domowe i inni	0	0	1	29	67	3	64
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	0	0	0	32	66	2	191
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	0	0	2	41	57	0	99
sekt. pryw. poza rolnict.	0	3	1	34	62	0	191
prywatnym gosp. rolnym	0	0	0	27	70	3	59
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	0	0	2	26	69	3	194
300-399	0	0	0	25	74	1	104
400-599	0	1	1	27	70	1	202
600-800	0	0	3	30	64	2	179
Powżej 800 zł	0	0	2	30	68	0	158
Ocena własnych war. mater.							
Złe	0	0	0	23	74	2	420
Średnie	0	1	2	31	64	2	550
Dobre	0	2	2	37	55	3	259
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	0	2	2	25	66	5	77
Raz w tygodniu	0	1	1	31	66	2	650
1-2 razy w miesiącu	0	0	1	36	62	1	144
Kilka razy w roku	0	0	1	28	68	2	220
W ogóle nie uczestniczy	0	2	3	25	68	2	136
Poglądy polityczne							
Lewica	0	1	2	32	63	1	266
Centrum	0	0	2	29	69	0	351
Prawica	0	1	1	29	66	2	278
Trudno powiedzieć	0	1	1	29	64	5	335

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja na rynku pracy w Polsce: (%)

	zdecydowa- nie się poprawi	raczej się poprawi	pozostanie bez zmian	raczej się pogorszy	zdecydowa- nie się pogorszy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	0	8	43	30	12	7	1228
Płeć							
Mężczyźni	0	10	42	31	12	5	587
Kobiety	0	6	45	28	12	9	642
Wiek							
18-24 lat	0	12	50	22	7	8	190
25-34	0	8	45	32	9	5	222
35-44	0	7	42	33	13	6	210
45-54	0	6	40	33	15	6	273
55-64	0	7	42	26	17	8	143
65 lat i więcej	0	7	41	28	12	12	191
Miejsce zamieszkania							
Wieś	0	5	45	28	13	9	446
Miasto do 20 tys.	0	7	40	36	9	8	148
20-100 tys.	0	10	39	31	13	8	236
101-500 tys.	0	10	46	28	12	5	240
501 tys. i więcej mieszk.	0	10	45	28	13	4	159
Wykształcenie							
Podstawowe	0	6	41	27	12	13	324
Zasadnicze zawodowe	0	8	44	29	11	7	317
Średnie	0	8	44	30	14	4	462
Wyższe	0	9	44	33	9	5	124
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	1	5	46	33	11	4	72
Prac. umysł. niż. szczebla	0	11	33	40	11	6	116
Pracownicy fiz.- umysł.	0	4	43	33	16	4	92
Robotnicy wykwalifikowani	0	5	38	39	11	6	108
Robotnicy niewykwalifik.	0	9	53	29	8	2	46
Rolnicy	0	3	49	24	18	6	53
Pracujący na własny rach.	0	9	47	27	9	8	50
Bierni zawodowo							
Renciści	0	9	38	28	13	11	113
Emeryci	0	9	39	28	13	10	233
Uczniowie i studenci	0	11	52	23	8	7	118
Bezrobotni	0	6	46	26	16	7	161
Gospodynie domowe i inni	0	5	53	23	9	10	64
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	0	4	47	36	8	5	191
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	0	10	35	38	10	6	99
sekt. pryw. poza rolnict.	0	8	41	33	13	4	191
prywatnym gosp. rolnym	0	6	48	26	14	6	59
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	0	4	44	30	12	9	194
300-399	0	13	38	32	14	4	103
400-599	0	10	41	28	17	5	202
600-800	0	8	46	27	9	10	179
Powyżej 800 zł	0	10	45	32	11	2	158
Ocena własnych war. mater.							
Źłe	0	6	43	30	14	6	419
Średnie	0	7	42	30	12	8	550
Dobre	0	11	45	27	10	7	259
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	0	1	34	40	14	10	77
Raz w tygodniu	0	9	44	27	12	8	649
1-2 razy w miesiącu	0	5	48	32	9	7	144
Kilka razy w roku	0	5	43	33	14	5	220
W ogóle nie uczestniczy	0	14	41	25	14	7	136
Poglądy polityczne							
Lewica	0	11	42	27	14	7	266
Centrum	0	8	47	28	12	5	351
Prawica	0	8	39	37	12	3	277
Trudno powiedzieć	0	5	44	27	12	13	335

Tabela 3. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie: 1 - bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę; 2 - można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią; 3 - trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę; 4 - nie można znaleźć żadnej pracy

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	0	17	42	39	2	1229
Płeć						
Mężczyźni	0	17	43	38	1	587
Kobiety	0	16	42	40	2	642
Wiek						
18-24 lat	0	27	43	28	2	190
25-34	0	17	53	29	0	222
35-44	0	16	48	35	0	211
45-54	0	15	43	41	1	273
55-64	0	15	34	51	0	143
65 lat i więcej	0	11	29	54	6	191
Miejsce zamieszkania						
Wieś	0	8	37	52	2	447
Miasto do 20 tys.	0	9	40	49	2	148
20-100 tys.	0	10	50	38	3	236
101-500 tys.	0	25	48	25	1	240
501 tys. i więcej mieszk.	0	44	39	16	1	159
Wykształcenie						
Podstawowe	0	10	30	56	4	324
Zasadnicze zawodowe	0	13	42	43	1	318
Średnie	0	20	48	31	1	462
Wyższe	0	29	54	16	1	124
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	0	31	52	16	1	72
Prac. umysł. niż. szczebla	0	17	57	25	1	116
Pracownicy fiz.- umysł.	0	27	50	23	0	92
Robotnicy wykwalifikowani	0	19	46	35	0	108
Robotnicy niewykwalifik.	0	12	47	39	1	46
Rolnicy	0	0	49	49	2	53
Pracujący na własny rach.	0	27	55	16	2	50
Bierni zawodowo						
Renciści	0	5	33	57	5	113
Emeryci	0	14	31	51	3	233
Uczniowie i studenci	0	33	45	19	3	118
Bezrobotni	0	8	31	61	0	162
Gospodynie domowe i inni	0	11	49	40	0	64
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	0	18	54	28	0	191
spółce właścicieli	0	21	50	27	1	99
prywatnych i państwa	0	27	50	23	1	191
sekt. pryw. poza rolnict.	0	2	46	50	2	59
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	0	5	40	54	0	194
300-399	0	13	46	40	1	104
400-599	0	18	42	38	1	202
600-800	0	21	43	34	2	179
Powyżej 800 zł	0	23	48	27	2	158
Ocena własnych war. mater.						
Złe	0	9	38	52	1	420
Średnie	0	18	43	37	2	550
Dobre	0	26	49	23	2	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	0	9	42	45	4	77
Raz w tygodniu	0	14	41	43	1	650
1-2 razy w miesiącu	0	18	42	38	2	144
Kilka razy w roku	0	20	49	30	2	220
W ogóle nie uczestniczy	1	25	40	32	3	136
Poglądy polityczne						
Lewica	0	22	43	34	1	266
Centrum	0	19	43	36	2	351
Prawica	0	18	45	37	0	278
Trudno powiedzieć	0	9	39	49	3	335

Tabela 4. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy
(np. zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu,
gospodarstwa itp.)?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	45	50	5	539
Płeć				
Mężczyźni	43	52	4	293
Kobiety	48	47	5	246
Wiek				
18-24 lat	54	39	7	33
25-34	50	44	6	147
35-44	46	49	5	150
45-54	41	55	4	178
55-64	35	62	3	24
65 lat i więcej	30	70	0	6
Miejsce zamieszkania				
Wieś	47	49	4	184
Miasto do 20 tys.	44	45	11	71
20-100 tys.	43	53	4	99
101-500 tys.	49	46	5	105
501 tys. i więcej mieszk.	41	56	3	80
Wykształcenie				
Podstawowe	48	46	6	51
Zasadnicze zawodowe	45	48	6	162
Średnie	49	46	5	231
Wyższe	35	63	1	94
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	24	75	1	69
Prac.umysł.niż.szczebła	46	52	2	114
Pracownicy fiz.-umysł.	50	40	10	90
Robotnicy wykwalifikowani	57	36	7	107
Robotnicy niewykwalifik.	60	31	9	46
Rolnicy	24	75	1	48
Pracujący na własny rach.	42	55	3	50
Bierni zawodowo				
Renciści	100	0	0	1
Emeryci	70	30	0	7
Uczniowie i studenci	0	100	0	1
Bezrobotni	40	22	38	2
Gospodynie domowe i inni	54	46	0	3
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	46	48	5	190
spółce właścicieli	45	48	7	95
prywatnych i państwa	51	44	4	186
sekt. pryw. poza rolnict.	25	73	2	56
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	57	39	5	71
300-399	57	36	7	51
400-599	39	57	5	99
600-800	52	48	0	79
Powyżej 800 zł	37	62	1	71
Ocena własnych war. mater.				
Złe	51	43	6	157
Średnie	43	50	6	246
Dobre	42	57	1	136
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	44	52	4	17
Raz w tygodniu	46	48	5	300
1-2 razy w miesiącu	43	57	0	61
Kilka razy w roku	48	48	4	106
W ogóle nie uczestniczy	38	53	9	56
Poglądy polityczne				
Lewica	44	54	2	131
Centrum	44	51	5	165
Prawica	45	50	5	129
Trudno powiedzieć	49	43	7	114